

Sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Námestie Ľudovíta Štúra 35/1, 812 35 Bratislava

Bratislava 5. februára 2025
Číslo: 9696/2025-11.1/av
6002/2025
6003/2025-int.

ROZHODNUTIE VYDANÉ V ZISŤOVACOM KONANÍ

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 12. 2024 **rozhodlo** podľa § 29 ods. 2, v súlade s § 29 ods. 11 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 12. 2024, po vykonaní zisťovacieho konania pre zmenu navrhovanej činnosti „**Obnova, rekonštrukcia a modernizácia infraštruktúry VI. etapa**“ navrhovateľa **Evonik Fermas s.r.o., Slovenská Ľupča 938, 976 13 Slovenská Ľupča, IČO 31 578 896**, takto:

Zmena navrhovanej činnosti „**Obnova, rekonštrukcia a modernizácia infraštruktúry VI. etapa**“, uvedená v predložennom oznámení o zmene navrhovanej činnosti,

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V súlade s ustanovením § 29 ods. 13 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 12. 2024 sa pre zmenu navrhovanej činnosti „**Obnova, rekonštrukcia a modernizácia infraštruktúry VI. etapa**“, určujú nasledovné podmienky na eliminovanie alebo zmiernenie vplyvu zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľov:

- prevádzku zabezpečiť tak, aby sa zabránilo neovládateľnému/havarijnému úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia (do pôdy, povrchových a podzemných vôd);
- dodržiavať hierarchiu odpadového hospodárstva a podmienky bezpečného nakladania s odpadmi, neriediť a nezmiešavať nebezpečné odpady s odpadmi, ktoré nie sú nebezpečné;

- používané stavebné mechanizmy udržiavať v bezchybnom stave, aby v dotknutej lokalite nedošlo k ohrozeniu kvality podzemných a povrchových vôd;
- zabezpečiť všetky skladovacie priestory (vnútorné aj vonkajšie manipulačné plochy), kde sa nakladá so znečisťujúcimi látkami, nebezpečnými odpadmi a obalmi nebezpečných látok a nebezpečných odpadov záchytnými zariadeniami proti havarijnému úniku týchto látok;
- prevádzku zabezpečiť v súlade so závermi o najlepších dostupných technikách (BAT);
- v mieste prevádzky zabezpečiť dostatočné množstvo prostriedkov havarijnej súpravy na odstránenie prípadného úniku znečisťujúcich látok do prírodného prostredia: zásoba sorpčného materiálu (VAPEX) a príslušné náradie na okamžitý sanačný zásah (lopaty, nádoba na kontaminované látky, PE vrecia);
- pri stavebných prácach realizovať opatrenia na obmedzenie vzniku prašných emisií;
- vykonávať pravidelnú kontrolu technického stavu, funkčnosti a spoľahlivosti nádrží na skladovanie nebezpečných látok, skúšky nepriepustnosti nádrží, záchytných vaní, potrubí nebezpečných látok;
- v priestoroch zabezpečiť podlahu tak, aby nedochádzalo k úniku znečisťujúcich látok mimo priestoru objektu;
- pred uvedením nových zariadení do prevádzky zabezpečiť vykonanie skúšok tesnosti nádrží, záchytných vaní, potrubných rozvodov odborne spôsobilou osobou s certifikátom na kvalifikáciu na nedeštruktívne skúšanie;
- zabezpečiť plán havarijných opatrení na likvidáciu škôd, vypracovať prevádzkový poriadok, plán údržby opráv a plán kontroly a oboznámiť s ním obsluhu;
- preferovať technologické postupy šetrné k vodám, zabezpečiť sledovanie a včasné zistenie úniku znečisťujúcich látok, prípadný únik ihneď ohlásiť orgánu štátnej vodnej správy; pre prípad havárií použiť plán havarijných opatrení na likvidáciu škôd;
- oboznámiť pracovníkov s osobitnými predpismi a podmienkami určenými na zaobchádzanie so znečisťujúcimi látkami a zabezpečiť pravidelné preškolenie zamestnancov o postupe pri úniku znečisťujúcich látok;
- stavby a zariadenia, v ktorých sa bude zaobchádzať so znečisťujúcimi látkami zabezpečiť v rozsahu, aby boli konštrukčne stabilné, nepriepustné, odolné a stále voči mechanickým, tepelným, chemickým, biologickým a poveternostným vplyvom;
- aplikovať opatrenia v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci; zabezpečiť procesné opatrenia protipožiarnej bezpečnosti stavieb.

Odôvodnenie:

Navrhovateľ **Evonik Fermas s.r.o., Slovenská Lupča 938, 976 13 Slovenská Lupča, IČO 31 578 896** (ďalej len „navrhovateľ“), doručil dňa 20. 12. 2024 na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu environmentálneho posudzovania a povoľovania, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“), podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. 12. 2024 (ďalej len „zákon“) oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „**Obnova, rekonštrukcia a modernizácia infraštruktúry VI. etapa**“ (ďalej len „zmena navrhovanej činnosti“ alebo „prevádzka“) vypracované podľa prílohy č. 8a k zákonu.

MŽP SR následne upovedomilo listom č. 9696/2025-11.1/av; 101/2025; 102/2025-int. zo dňa 02. 01. 2025 o tom, že dňom doručenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti začalo zisťovacie konanie o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie a podľa § 29 ods. 6 písm. a) zákona zaslalo vyššie uvedeným upovedomením oznámenie o zmene navrhovanej činnosti povolujúcemu orgánu, dotknutému orgánu, dotknutej obci a rezortnému orgánu s možnosťou o zaujatie stanoviska v zákonom stanovenej lehote.

Súčasne MŽP SR podľa § 29 ods. 6 písm. b) zákona dňa 02. 01. 2025 zverejnilo oznámenie o zmene navrhovanej činnosti na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

<https://www.enviroportal.sk/eia/detail/obnova-rekonstrukcia-modernizacia-infrastruktury-vi-etapa>

Na tejto adrese MŽP SR zároveň informovalo verejnosť podľa § 24 ods. 1 zákona.

Pôvodná (existujúca) navrhovaná činnosť je zaradená podľa prílohy č. 8 k zákonu nasledovne:

4. Chemický, farmaceutický a petrochemický priemysel

Položka číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zisťovacie konanie)
3.	Chemické prevádzky, t. j. prevádzky na výrobu chemikálií alebo skupín chemikálií, alebo medziproduktov v priemyselnom rozsahu, ktoré sú určené na výrobu: 3.1. základných organických chemikálií, ako sú: b) organické zlúčeniny obsahujúce kyslík, ako sú alkoholy, aldehydy, ketóny, karboxylové kyseliny, estery, acetáty, étery, peroxidy, epoxidové živice d) organické zlúčeniny obsahujúce dusík, ako sú amíny, amidy, dusité, dusné alebo dusičné zlúčeniny, nitrily, kyanáty, izokyanáty	bez limitu	

Podľa § 18 ods. 2 písm. c) zákona musí byť predmetom zisťovacieho konania každá zmena navrhovanej činnosti uvedenej v prílohe č. 8 časti A, ktorá nie je zmenou podľa odseku 1 písm. d) a môže mať významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, ak ide o činnosť už posúdenú, povolenú, realizovanú alebo v štádiu realizácie.

Verejnosť mohla doručiť príslušnému orgánu písomné stanovisko k zmene navrhovanej činnosti do 10 pracovných dní od zverejnenia uvedených informácií podľa § 29 ods. 8 zákona. Písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď bolo v určenej lehote doručené dotknutej obci. Na stanovisko doručené po lehote sa neprihliada. Verejnosť doručila k zmene navrhovanej činnosti jedno stanovisko.

K oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti bolo podľa § 29 ods. 9 zákona doručených celkovo 6 stanovísk od rezortného orgánu, dotknutých orgánov a verejnosti, ktoré MŽP SR uvádza v skrátenom znení. Po zákonom stanovenej lehote neboli na MŽP SR doručené žiadne stanoviská.

1. **Banskobystrický samosprávny kraj, oddelenie územného plánovania a životného prostredia** (list č. 09384/2025/ODDUPZP-2, zo dňa 09. 01. 2025) zaslal súhlasné stanovisko, v ktorom navrhovateľ upozorňuje na nasledovné, cit.:

„Predmetná zmena navrhovanej činnosti nie je v rozpore so záväznou časťou ÚPN VÚC BBK a vzhľadom na blízkosť prvkov RUSES požadujeme rešpektovať regulatív záväznej časti 4.5. Rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability, najmä dôsledne rešpektovať navrhované opatrenia zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej vegetácie a znižovať znečisťovanie podzemných vôd, zabránením priesaku znečisťujúcich látok do podzemných vôd z priemyselno-technických prevádzok a poľnohospodárstva. Banskobystrický samosprávny kraj nepožaduje zmenu navrhovanej činnosti ďalej posudzovať podľa zákona 24/2006 Z. z.“

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že navrhovateľ je vzhľadom na blízkosť prvkov regionálneho systému územnej stability povinný rešpektovať regulatív 4.5 záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj.

2. **Okresný úrad Banská Bystrica (ďalej len „OÚ BB“), odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „OSŽP“), orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny** (list č. OU-BB-OSZP3-2025/010538-002, zo dňa 08. 01. 2024) zaslal súhlasné stanovisko, v ktorom navrhovateľ upozornil na dodržiavanie nasledovných podmienok, cit.:

1. „So vzniknutým odpadom nepoškodzovať a neničiť prírodu, ani chránené živočíchy (§ 3, § 35 zákona č. 543/2002 Z. z.).
2. Pri realizácii zámeru odporúčame voliť mechanizmy v dobrom technickom stave a šetrné technológie s cieľom predchádzania negatívnych vplyvov na okolité prírodné prostredie.
3. V zmysle zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a zmene a doplnení niektorých zákonov, je zakázané invázne druhy drevín a krov (pajaseň žliazkatý, beztvarec krovitý, kustovnica cudzia a javorovec jaseňolistý) držať, prepravovať, dovážať, pestovať, rozmnožovať, obchodovať s nimi. Vlastník, správca, užívateľ pozemku je povinný sa starať o pozemok tak, aby nedochádzalo k rozšíreniu týchto druhov na jeho pozemku a v prípade výskytu invázných druhov je povinný ich odstraňovať.
4. V prípade výskytu chránených rastlín, živočíchov, alebo biotopov je potrebné požiadať orgán ochrany prírody a krajiny o vydanie rozhodnutia“.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že navrhovateľ je povinný dodržiavať všetky legislatívne predpisy na úseku ochrany prírody a krajiny. Pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti je navrhovateľ povinný používať mechanizmy v dobrom technickom stave a šetrné technológie s cieľom predchádzania negatívnych vplyvov na okolité prírodné prostredie.

3. **OÚ BB, OSŽP, orgán štátnej správy odpadového hospodárstva** (list č. OU-BB-OSZP3-2025/010551-002, zo dňa 13. 01. 2025) zaslal stanovisko bez pripomienok a súčasne upozornil navrhovateľ na dodržiavanie ustanovení v oblasti odpadového hospodárstva.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že navrhovateľ je povinný dodržiavať všetky legislatívne predpisy na úseku odpadového hospodárstva.

4. **Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici** (list č. RÚVZBB/OHŽPaZ/340/669/2025, zo dňa 16. 01. 2025) zaslal súhlasné stanovisko bez pripomienok.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie.

5. **Ministerstvo životného prostredia, sekcia environmentálneho posudzovania a povolovania, odbor priemyselných emisií, najlepších dostupných techník a kontroly projektov** (list č. 2509/2025, zo dňa 17. 01. 2025) zaslalo stanovisko bez pripomienok.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie.

6. **Združenie domových samospráv, o. z.** (elektronické podanie zo dňa 11. 01. 2025) zaslalo nasledovné stanovisko:

„Požadujeme ďalšie posudzovanie zámeru, nakoľko:

- „*Namietame porušenie základnej zásady ochrany životného prostredia podľa § 12 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. v dôsledku čoho zámer nevyhodnocuje vplyvy na životné prostredie spôsobom predpokladaným osobitnými právnymi predpismi určenými na ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia s priamym následkom nedodržania účelu zisťovacieho konania podľa § 2 písm. a, písm. b a písm. e; spracovaný zámer nezabezpečuje vysokú a účinnú ochranu životného prostredia a neprispieva tak k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a následného schvaľovania projektov; nezistili a neopísali sa všetky priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti v dôsledku čoho, s nezískal odborný podklad pre nasledujúce povoloacie procesy. Súčasne to predstavuje nesúlad a problém aj z hľadiska nového a účinného Nariadenia o zelených tvrdeniach (https://www.europarl.europa.eu/RegistreWeb/search/simpleSearchHome.htm?relations=NUTA%23%23T90131%2F2024&sortAndOrder=DATE_DOCU_DESC); tvrdenia, ktoré nie sú merateľne overiteľné je nutné považovať za greenwashing a v zmysle zásady predbežnej opatrnosti nie je možné závery uvedené v zámere akceptovať ako relevantné posúdenie vplyvov na životné prostredie a jeho zložky. Absentujú najmä ale nielen overiteľné tvrdenia na základe vyhodnotenia merateľných technických veličín regulovaných podľa zákona o ochrane ovzdušia, podľa vodného zákona a zákona o ochrane prírody a krajiny; zámer obsahuje iba neoveriteľné tvrdenia, ktoré sú síce spracované odborne spôsobilou osobou avšak z hľadiska exaktnej overiteľnosti sú nedostatočné. Keďže ide o Nariadenie EÚ, ide o primárne právo EÚ, ktoré je priamo vykonateľné a nevyžaduje sa vnútroštátna transpozícia a súčasne má nariadenie v zmysle čl.7 ods.2. Ústavy SR prednosť pred vnútroštátnym právom. Okresný úrad má povinnosť zámer vyhodnotiť aj vo vzťahu k Nariadeniu o zelených tvrdeniach, o ktoré týmto žiadame“.*
 - „*V dôsledku novely zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 272/2023 Z. z. účinnej od 01. 04. 2024 sa v dôsledku ustanovenia § 64 ods.1 písm. h na zisťovacie konanie neuplatňuje správny poriadok pričom zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie bližšie neupravuje ani proces ani náležitosti rozhodnutia“.*
- „*Požadujeme teda realizáciu konzultácie ako aj jasnú, predvídateľnú a dopredu zrozumiteľnú informáciu o tom, ako sa konzultácia s verejnosťou uskutoční a ako jej výsledok bude vplývať na povolenie a realizáciu navrhovanej činnosti.*
- „*Namietame použitie salámovej metódy, kedy dochádza k posudzovaniu jednotlivých fáz a etáp a nie celkovej revitalizácie ako celku, jednak sa tým obchádza účel zákona a nie je revitalizácia posúdená tak ako má – komplexne a synergicky; salámovou metódou „vypadávajú“ aj dôležité súvislosti ako aj zmierňujúce opatrenia, ktoré sú vhodné pre celkovú revitalizáciu avšak nemusia sa javiť primerané pre parciálne fázy“.*

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že predmetom konania o posudzovaní vplyvov zmeny navrhovanej činnosti je zmena existujúcej povolenej navrhovanej činnosti, ktorá je umiestnená v existujúcom areáli navrhovateľa, a pre ktorú sa podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona predkladá oznámenie o zmene vypracované podľa prílohy č. 8a zákona.

Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia sú riadne vyhodnotené na str. 18 – 22 tohto rozhodnutia. Keďže MŽP SR rozhodlo, že zmena navrhovanej činnosti sa nebude posudzovať podľa zákona, výroková časť stanovuje relevantné podmienky zamerané na elimináciu a zmiernenie vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie.

K námietke o nevykonaní konzultácií MŽP SR uvádza, že zákon umožňuje vykonanie konzultácií počas celého konania. Konzultácie sa v zmysle § 63 zákona vykonávajú písomnou formou. MŽP SR umožnilo v konaní vykonať písomné konzultácie, a to najmä prostredníctvom § 29 ods. 9 zákona, t. j. možnosť zaslať odôvodnené písomné stanovisko k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti, resp. vyjadrenie k podkladom rozhodnutia. Podklady zhromaždené v rámci vykonaného dokazovania, ku ktorým sa účastníci konania mohli vyjadriť, boli podľa MŽP SR dostatočné na rozhodnutie vo veci. Prípadné osobitné konzultácie u účastníka konania nemajú charakter konzultácií v zmysle § 63 zákona a nie je možné ich zohľadniť v konaní a v rozhodnutí. MŽP SR uvádza, že odborná diskusia bola vykonaná písomne, dorúčením a vyhodnotením odborných stanovísk.

Pripomienku týkajúcu sa použitia salámovej metódy MŽP SR vo vzťahu ku konaniu považuje za nerelevantnú, keďže podľa § 18 ods. 2 písm. c) zákona musí byť predmetom zisťovacieho konania každá zmena navrhovanej činnosti uvedenej v prílohe č. 8 časti A, ktorá nie je zmenou podľa odseku 1 písm. d) a môže mať významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, ak ide o činnosť už posúdenú, povolenú, realizovanú alebo v štádiu realizácie, pričom skutočnosť, či zmena navrhovanej činnosti môže mať významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie sa musí jednoznačne vyhodnotiť len v zisťovacom konaní.

Odborné pripomienky a otázky v súvislosti s projektom

- 1) *„V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostredia je nutné vnímať proces EIA ako ex ante analýzu toho, čo všetko je potrebné splniť, aby sa dobrý stav životného prostredia zabezpečil počas celej životnosti projektu a aby sa v horizontoch 2035, 2040 a 2050 dosiahli európske a globálne klimatické a energetické ciele; najmä čo sa týka uhlíkovej neutrality a energetickej bezpečnosti. V tomto smere je potrebné aj určovať podmienky; nie sú len kompenzáciou za primárny zásah do životného prostredia ale aj ako environmentálne opatrenia, ktoré budú zabezpečovať vysokú úroveň ochrany životného prostredia aj v budúcnosti.*

Pýtame sa preto, aké opatrenia pripravuje navrhovateľ už dnes, aby v budúcnosti bol v súlade s environmentálnou reguláciou podľa európskej ale aj slovenskej legislatívy? Aké najlepšie dostupné techniky (BAT) v tomto smere implementuje?“

- 2) *„Medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivé životné prostredie (http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav); medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Je potrebné spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie. Z tohto dôvodu je potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Osobitne je potrebné vyhodnotiť vplyv Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) a možnosti jej uplatnenia“.*

„V centre – spoločnom prieniku sa stretávajú snahy a úsilie vlády a mestských administratív (government), podnikateľov a investorov (Industry) ako aj odbornej verejnosti a vzdelávacích inštitúcií, vedeckých inštitúcií (Academy) a občianskeho sektora (Civil Society). Všetci pôsobia v životnom prostredí (Environment), ktoré sa už nevníma len ako prírodné prostredie (čo je prekonaný koncept) ale aj ak ako sociálne

prostredie, ekonomické prostredie, politické a spoločenské prostredie, kultúrne prostredie a ich súhra“.

„Akým spôsobom navrhovateľ spolupracuje s obcou a jej obyvateľmi pri realizácii práva na udržateľný socio-hospodársky rozvoj a súčasne pri realizácii práva na priaznivé životné prostredie – ktoré ako investor spoluvytvára? Akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť vo všeobecnosti, akým spôsobom vytvára priestor pre obyvateľov obce a akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť z procesu EIA? Akým spôsobom navrhovateľ prispieva k zelenej transformácii hospodárstva a celej spoločnosti založenej na inováciách a vzťahu ku krajine ako predpokladá Európska zelená dohoda (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk)? Žiadame, aby primerané prvky zelenej transformácie boli uvedené v podmienkach rozhodnutia.

- 2a) Žiadame úrad, aby výslovne uznal ZDS za zainteresovanú verejnosť, ktorá pôsobí nielen v zmysle vnútroštátneho práva ale aj za ekologickú organizáciu pôsobiacu podľa Aarhuského dohovoru a následne uplatniť právne vyhodnotenie pripomienok ZDS v závislosti od tohto postavenia zainteresovanej verejnosti podľa Aarhuského dohovoru.
- 3) Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!“ (<https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html>) sa lokalita Slovenská Lupča nachádza v 4. stupni ohrozenia horúčavami, 4. stupni ohrozenia suchom a 6. stupni ohrozenia povodňami.

Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy; úrad preto musí tieto riadne vyhodnotiť a navrhnúť pri tom vhodné adaptačné a mitigačné opatrenie. Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta. ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktoré sa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe.

Klimatickú krízu neustále podceňujeme; krátkodobé (politické) záujmy vďaka populistickým politikám často „vítazia“ nad dlhodobými stratégiami (prírodné zlepšenia globálnych klimatických podmienok smerom k udržateľnej adaptácii (<https://shorturl.at/hjlr4>). Pre plné pochopenie problému ako aj ďalšie odborné poznatky na túto tému a jej vzťah k hospodárstvu a zvyšovaniu životnej úrovne je možné sa dozvedieť v odbornej štúdii OECD ohľadne klimatických zmien a analýzy bodov z ktorých niet návratu: <https://read.oecd.org/10.1787/abc5a69e-en>.

Aké adaptačné a aké mitigačné opatrenia vo vzťahu ku klimatickej kríze navrhovateľ implementuje v projekte? Akým spôsobom sa budú účinne znižovať vplyvy klimatickej krízy?

- 4) Európska komisia implementuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/>), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (<https://euobserver.com/climate/152419>).

Akým spôsobom projekt prispieva k napĺňaniu európskej politiky Fit for 55?

- 5) „Energetická efektívnosť, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku“.

„Akým spôsobom zabezpečuje zámer energetickú efektivitu budov ale aj použitých technológií?

- *Zabudované emisie sú nepriamym vplyvom stavby spôsobenej výrobou stavebných materiálov. Emisie z vykurovania a chladenia budú klesať s nástupom energeticky úsporných budov a nižšou spotrebou fosilných palív. Pri ďalšom ozeleňovaní stavebného sektora treba znížiť emisie, ktoré vznikajú pri výrobe stavebného materiálu, pri stavbe budovy a jej demolácii. Sektor budov je v Európskej únii zodpovedný za 36 percent emisií skleníkových plynov“.*

„Z uvedeného dôvodu žiadame o vyhodnotenie vplyvov celého životného cyklu zámeru a to najmä nepriamych vplyvov pri výrobe stavebných materiálov a priamych vplyvov v dôsledku demolácie či dekonštrukcie stavieb či iných častí projektu“.

- 6) „Žiadame vyhodnotiť zámer z hľadiska rôznych environmentálnych pohľadov, ktoré sme zverejnili tu: <https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/>.

Žiadame však navrhovateľa, aby všeobecne zrozumiteľným spôsobom v doplňujúcej informácii uviedol, ktoré hlavné environmentálne vplyvy identifikoval, aké environmentálne ciele sledoval pri ich riešení sledoval a ako ich navrhuje dosahovať a akými opatreniami zmierňuje svoj zásah do životného prostredia; taktiež aby uviedol všetky argumenty, prečo si považuje svoj projekt za environmentálne prípustný a celospoločensky prospešný“.

- 7) *Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (<https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamena-pre-slovensko/>); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.*

Vyhodnotenie MŽP SR (pripomienky 1 – 7): MŽP SR uvádza, že navrhovateľ je povinný dbať na dodržiavanie dobrého stavu životného prostredia tak, aby bola dodržaná čo najvyššia ochrana životného prostredia a súčasne energetická bezpečnosť a úspora. MŽP SR zároveň uvádza, že pri realizácii a prevádzke zmeny navrhovanej činnosti budú aplikované najlepšie dostupné techniky (BAT), čo bolo premietnuté aj do podmienok tohto rozhodnutia zo zisťovacieho konania.

K pripomienke týkajúcej sa balíka Fit for 55 a Glasgowskej konferencie MŽP SR uvádza, že ide o balík zahŕňajú Európsku zelenú dohodu a súbor návrhov na revíziu a aktualizáciu právnych predpisov Európskej únie a na zavedenie nových iniciatív s cieľom zabezpečiť, aby boli politiky Európskej únie v súlade s klimatickými cieľmi, na ktorých sa dohodla Rada a Európsky parlament. Opatrenia v oblasti klímy by sa mali začleniť do všetkých oblastí politiky, pričom navrhovateľ v rámci tohto konania nie je kompetentný zasahovať do politiky štátu. Balík Fit for 55 zahŕňa legislatívne návrhy a politické iniciatívy. Navrhovateľ je pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti povinný postupovať v súlade s platnou legislatívou. Uvedené platí aj pre opatrenia na zabezpečenie cieľov COP2.

- 8) *Osobitne žiadame vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejme ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele*

ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné spracovať a analyzovať dopravno-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí; rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že zmena navrhovanej činnosti sa nedotkne dopravného napojenia a ani sa nezvýši výrobná kapacita prevádzky navrhovateľa.

- 9) *Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl. 4 Smernice o vodách č. 2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v § 16 vodného zákona a nariadením č. 269/2010 Z. z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom (§ 16a ods. 3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§ 17 ods. 7 zákona o znalcoch)*“.

Pri tomto vyhodnotení žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách za región a celé Slovensko.

Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnuť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že realizácia zmeny navrhovanej činnosti neovplyvní vodné útvary dotknutej lokality. Všetky podmienky, ktoré v súčasnosti určuje povolujujúci orgán pre existujúcu výrobu biotechnologických produktov musia byť dodržané. Spoločnosť navrhovateľa vypúšťa všetky druhy odpadových vôd (z povrchového odtoku, chladiace, splaškové, priemyselné) do vnútroareálovej delenej kanalizácie. Stoková sieť je technicky súčasťou stokovej siete „Biotiky“, ale vo vlastníctve spoločnosti navrhovateľa. Odpadové vody sú do stokovej siete vypúšťané v zmysle kanalizačného poriadku navrhovateľa, ktorý je v súlade s Prevádzkovým poriadkom kanalizácie spoločnosti Biotika a. s. a ČOV a. s. a požiadavkami vodohospodárskeho orgánu a technickej možnosti jestvujúcej kanalizácie. Kanalizácia priemyselných a splaškových vôd zbiera všetky odpadové vody z výrobného procesu a sociálnych zariadení a vyúsťuje do čistiarne odpadových vôd ČOV a.s. Odpadové vody z obsahom obzvlášť škodlivých látok nie sú vypúšťané do kanalizácie. Vyčistená odpadová voda z ČOV je odvádzaná do potoka Dolný Istebník a následne do Hrona. Kanalizácia dažďových a chladiacich vôd odvádzajú vody z povrchového odtoku zo striech objektov, spevnených plôch a chladiace vody. Napája sa na kanalizačný systém Biotiky s vyústením do povrchového toku Dolný Istebník a odtiaľ do rieky Hron. Postup pri vypúšťaní odpadových vôd z hľadiska množstva a kvality, zaznamenávania upravuje záväzná smernica „Kanalizačný poriadok“ navrhovateľa. Hlavná kanalizačná stoka sa napája na kanalizačný systém Biotiky, ktorý je vyústený do povrchového toku. Monitoring odpadových vôd vypúšťaných z prevádzky bude zabezpečený v laboratóriách prevádzkovateľa a v laboratóriách ČOV a. s., Slovenská Ľupča.

MŽP SR ďalej uvádza, že vzhľadom na už jestvujúce riešenie infraštruktúry prevádzky (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť) a existujúce vodné hospodárstvo v jestvujúcej prevádzke navrhovateľa, realizácia zmeny navrhovanej činnosti nebude mať nepriaznivý vplyv na kvalitu a režim podzemných a povrchových vôd. Keďže navrhovateľ je povinný dodržiavať platné legislatívne ustanovenia týkajúce sa ochrany vôd, MŽP SR považuje pripomienku na vyhodnotenie a preukázanie dosahovania dobrého stavu vôd odborným alebo znaleckým posudkom za neopodstatnenú.

- 10) *Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa § 5 až § 7 zákona o ovzduší a § 27 zákona o verejnom zdraví č. 355/2007 Z. z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky o verejnom zdraví č. 549/2007 Z. z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom emisno-imisného posudku (§ 19 zákona o ovzduší)*

a akustického posudku (§ 6 vyhlášky č. 549/2007 Z. z.) alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore (§ 17 ods. 7 zákona o znalcoch). Tieto posudky navrhnu aj prahové hodnoty na dosiahnutie dobrého stavu ovzdušia pre daný projekt“.

„Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnuť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili“.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že vzhľadom na účel zákona, charakter a rozsah zmeny navrhovanej činnosti a doručené stanoviská v rámci zisťovacieho konania neidentifikovalo potrebu predkladať vyššie uvedené posudky. Nakoľko navrhovateľ je povinný dodržiavať platné legislatívne ustanovenia na úseku ochrany ovzdušia, MŽP SR považuje pripomienku na vyhodnotenie a preukázanie dosahovania dobrého stavu ovzdušia imisno-emisným a akustickým posudkom za nerelevantnú a neopodstatnenú.

- 11) „Žiadame vyhodnotiť súlad s limitmi akustického zaťaženia v denných aj nočných hodinách podľa zákona o verejnom zdraví č. 355/2007 Z. z. v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 549/2007 Z. z. v aktuálnom znení“.
- 12) „Žiadame vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetického žiarenia podľa § 28 zákona o verejnom zdraví č. 355/2007 Z. z. ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa § 29 zákona o verejnom zdraví č. 355/2007 Z. z.“

Vyhodnotenie MŽP SR (pripomienky 11 – 12): MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že navrhovateľ je povinný dodržiavať platné legislatívne predpisy na úseku ochrany verejného zdravia obyvateľstva. Jestvujúca prevádzka navrhovateľa nepredstavuje akustické zaťaženie ani zdroje elektromagnetického a optického žiarenia, preto považuje požiadavku na ich vyhodnotenie za nerelevantnú.

- 13) „Žiadame informácie o potrebe výrubového povolenia; v prípade jeho potreby žiadame vyhodnotenie odôvodneného prípadu výrubu, spoločenskej hodnoty drevín určených na výrub ako aj vyhodnotenie výrubu z hľadiska regulácie Územným plánom a Dokumentom starostlivosti o dreviny“.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že navrhované objekty realizované v rámci zmeny navrhovanej činnosti budú umiestnené na čiastočne spevnených plochách, väčšinou uvoľnených po predošlej výstavbe, bez požiadaviek na výrub stromovej resp. krovinnej vegetácie.

- 14) „Žiadame vyriešiť a zabezpečiť odpadové hospodárstvo v súlade so zákonom o odpadoch a uviesť akým spôsobom je zabezpečená zodpovednosť pôvodcu odpadu“.
- 15) „Žiadame v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou, bio-odpadu označeného hnedého farbou“.

Vyhodnotenie MŽP SR (pripomienky 14 – 15): MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že navrhovateľ je povinný dodržiavať legislatívne ustanovenia na úseku odpadového hospodárstva a tiež Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025.

Ďalej MŽP SR uvádza, že pri nakladaní s odpadmi je navrhovateľ povinný dodržiavať hierarchiu odpadového hospodárstva, t. j. odpady recyklovať, zhodnocovať. Produkcia odpadov zo zmeny navrhovanej zmeny činnosti sa predpokladá počas výstavby aj prevádzky a bude s nimi nakladané v súlade s legislatívnymi požiadavkami na úseku odpadového hospodárstva.

V rámci staveniska budú vytvorené podmienky na triedenie a zhromažďovanie jednotlivých druhov odpadov, pre každý druh odpadu bude určený spôsob nakladania a ukladania v rámci dočasnej skládky. Hmotnostne najvýznamnejším odpadom bude výkopová zemina, ktorá bude prednostne využitá na spätné zásypy a terénne úpravy v rámci areálu prevádzky. S nekontaminovanou suťou a výkopovou zeminou bude nakladané v súlade s platnou legislatívou (skládkovanie), využiteľné odpady budú odovzdané do zariadení na zhodnotenie a zber odpadov, nevyužiteľné odpady budú zneškodnené na vhodnej skládke. Komunálny odpad vznikajúci počas prevádzky bude zhromažďovaný v jestvujúcich zberných kontajneroch a centrálnе zneškodnený v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce.

Návrhy zmierňujúcich, kompenzačných opatrení a návrh adaptačných a mitigačných opatrení na zmiernenie prejavov klimatickej krízy

- 16) „Žiadame, aby minimálne 30 % rozlohy dotknutej plochy bolo určené na environmentálne opatrenia na nezastavaných ani inak nepostihnutých plochách“.
- 17) „Podľa § 17 ods .1 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1>) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa § 29 ods. 13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13>)“.

„Žiadame úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloreténčné parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne); treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf):“

- zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe;
- rašeliniská;
- dažďové záhrady;
- biosolárne strechy tvorené kombináciou vegetačnej strechy a fotovoltiky;
- zelené parkoviská;
- realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státi; myslí sa tým nielen počet ale aj umiestnenie, aby svojou korunou tieto 4 parkovacie státi tienili, koreňovú sústavu pri tom je potrebné zakladať tzv. švédskym systémom;
- parkovacie státi samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.

„Žiadame vyššie uvedené informácie o životnom prostredí a vplyvoch zámeru na životné prostredie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle §12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi“.

Vyhodnotenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti je každá vzrastlá zeleň v blízkosti prevádzky nežiadúca a je nevyhnutné predchádzať kontaminácii prostredia hmyzom, vtáctvom a hlodavcami.

Ďalej MŽP SR uvádza, že vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia sú riadne vyhodnotené na str. 18 – 22 tohto rozhodnutia. Keďže MŽP SR rozhodlo, že zmena navrhovanej činnosti sa nebude posudzovať podľa zákona, výroková časť stanovuje podmienky zamerané na elimináciu a zmiernenie vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie.

MŽP SR listom č. 9696/2025-11.1/av, 4285/2025, zo dňa 28. 01. 2025 upovedomilo účastníkov konania, že v rámci zisťovacieho konania zmeny navrhovanej činnosti MŽP SR zhromaždilo rozhodujúce podklady na vydanie rozhodnutia a ako účastníci konania a zúčastnené osoby majú právo sa s podkladmi na vydanie rozhodnutia oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia, vyjadriť pred vydaním rozhodnutia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie v lehote 5 dní od doručenia upovedomenia. Do spisu bolo možné počas celého zisťovacieho konania nahliadať na adrese MŽP SR, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava. Možnosť nahliadnuť do spisu nevyužil žiaden účastník konania.

Rozsah zmeny navrhovanej činnosti

Predmetom zmeny navrhovanej činnosti je obnova, rekonštrukcia a modernizácia výrobnjej a nevýrobnej infraštruktúry, ktorá bude realizovaná v existujúcom výrobnom areáli v existujúcich a súvisiacich výrobných, nevýrobných a skladovacích priestoroch, pričom kapacita výroby ostáva bezo zmien. Dotknuté priestory a zariadenia infraštruktúry sa budú obnovovať, rekonštruovať a modernizovať tak, aby spĺňali aktuálne požiadavky výroby.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k navýšeniu celkových skladovacích kapacít, ale k prerozdeleniu súčasných skladovacích kapacít z dôvodu správnej výrobnjej praxe, ktorá si vyžaduje skladovanie surovín a produktov vo veľkoobjemových nádržiach z dôvodu bezpečnosti, plynulosti, udržateľnosti výroby a logistiky. Z dôvodu zavedenia potravinárskej a GMP výroby je požiadavka skladovať aj suroviny oddelene, to znamená, že suroviny do GMP musia mať kvalitu GMP a musia skladovať samostatne, suroviny do potravín sa musia skladovať samostatne a suroviny pre ISO výrobu samostatne, pričom to isté platí aj pre produkty.

Zmena navrhovanej činnosti spočíva vo vybudovaní, resp. obnove nasledovnej infraštruktúry:

- vybudovanie dvoch nádržových dvorov (517 a 536/2A), v ktorých bude výhľadovo umiestnených do 12 nádrží s objemom od 50 m³ do 300 m³;
- vybudovanie budovy strojovne s technologickým zázemím pre potreby nádržového dvora 517;
- doplnenie dvoch podzemných nádrží s objemom 30 m³ a 20 m³ vo výrobnom areáli;
- doplnenie nádrže v nádržovom dvore 536/1A;
- úpravu existujúceho stáčacieho miesta 524.

Nádrže budú slúžiť na prerozdelenie súčasnej skladovacej kapacity surovín, vrátane rozpúšťadiel – solventov doteraz skladovaných v IBC, resp. sudoch, príp. dočasné uskladnenie kvapalných odpadov, procesnej vody alebo pre technologické potreby medziproduktov a odpadov.

Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná v existujúcej prevádzke navrhovateľa a nevyžaduje si trvalý ani dočasný záver poľnohospodárskej pôdy ani lesných pozemkov.

Spotreba vody

Zásobovanie areálu navrhovateľa pitnou vodou je zabezpečené verejným vodovodom Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Banská Bystrica, z existujúcej vodovodnej prípojky. Zdrojom vody pre tento vodovod je prameň Ladová studňa (400 l/s) lokalizovaná 1,5 km severne od Slovenskej Ľupče.

Pitná voda slúži pre potreby výrobných technológií a sociálne účely zamestnancov. Úžitková voda sa používa na chladenie zariadení a výrobu demineralizovanej vody a jej zdroje sú nasledovné:

- **primárne** – voda z dvoch hĺbkových vrtov vlastných podzemných studní a ďalšia úžitková voda je dodávaná na základe zmluvy so spoločnosťou Biotika a.s. z odberného miesta na rieke Hron, na koryte potokov Ľupčica a Driekyňa a zo studne vo vlastníctve a v prevádzke Biotika a.s., ktorá je odoberaná na účely chladenia technológií.

Odber úžitkovej vody pre spoločnosť navrhovateľa je uskutočňovaný cez zariadenia a infraštruktúru Biotiky a. s. Pri vstupe do areálu navrhovateľa je odberné miesto a množstvo odobratej vody je merané.

- **sekundárne** – vlastné zdroje sekundárnej chladiacej vody sú chladiace vody, ktoré už prešli technologickým procesom a po ich ochladení existujúcimi chladiacimi vežami, chillermi ich možno opakovane použiť do ďalšieho technologického procesu.

V porovnaní so súčasným stavom realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k navýšeniu spotreby pitnej, úžitkovej vody, vody pre sociálne účely ani demineralizovanej vody.

Surovinové zdroje

Počas výstavby zmeny navrhovanej činnosti budú zdrojmi stavebných materiálov dodávateľské organizácie. Vstupné aj pomocné suroviny podľa schválenej špecifikácie sú získavané nákupom od vybraných dodávateľov.

Realizáciou zmenou navrhovanej činnosti nedôjde k navýšeniu a zmene hlavných surovinových zdrojov, pričom navrhovateľ bude používať predpísané vstupné suroviny a pomocné látky v takých množstvách, aké sú zahrnuté v jestvujúcich prevádzkových predpisoch v zmysle platného integrovaného povolenia.

Energetické zdroje

Areál navrhovateľa je zásobovaný elektrickou energiou z verejnej rozvodnej siete z „Distribučnej rozvodne“ do „Vstupnej rozvodne“ prostredníctvom 2 liniek.

Novo navrhované elektrospotrebiče budú napojené na jestvujúce VN/NN rozvodné systémy navrhovateľa, ktoré majú pre tento účel dostatočnú kapacitu a v prípade potreby lokálneho navýšenia spotreby elektrickej energie tam, kde to bude ekonomicky opodstatnené, je možné riešenie doplnenia miestneho transformátora nízkeho napätia, umiestneného v budove, resp. v kioskovom prevedení s umiestnením v blízkosti lokálne zvýšenej spotreby v rámci areálu.

Prevádzka je zásobovaná zemným plynom z VVT siete SPP, pričom v areáli je vybudovaná regulačná stanica, v ktorej sa tlak plynu reguluje na ST. Para (0,5 Mpag, 158,9 °C) bude použitá z jestvujúceho rozvodu v areáli, pre potreby ohrevu médií, pri príprave médií a ich sterilizácii.

Stlačený procesný vzduch pochádza z existujúcej vlastnej kompresovne a má tlak 2,5 bar, inštrumentálny vzduch má tlak 6 bar, rosny bod - 40°C, je bez oleja a mechanických nečistôt. Do výroby sa pripravuje existujúcimi rozvodmi stlačeného vzduchu.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa nezmení spotreba zemného plynu, teplo, palív, pary ani stlačeného vzduchu ani sa nepredpokladá navýšenie celkovej spotreby elektrickej energie.

Dopravná a iná infraštruktúra

Areál navrhovateľa je súčasťou priemyselného areálu Příboj a je napojený na cestnú komunikáciu, ktorá spája Banskú Bystricu s obcou Slovenská Ľupča. Nové skladovacie miesta (nádržové dvory) budú napojené na jestvujúce vnútroareálové komunikácie pre prístup obsluhy a údržby.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde oproti súčasnému stavu k zmene dopravnej infraštruktúry ani k nárastu intenzity dopravy.

Nároky na pracovné sily

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti si oproti súčasnému stavu nevyžaduje zmenu počtu zamestnancov v prevádzke.

Údaje o výstupoch

Ovzdušie

V priebehu výstavby bude líniové zdroje znečistenia predstavovať najmä stavebná technika pri navážaní stavebného materiálu a odvoze odpadov. Stavebné mechanizmy a súvisiaca nákladná doprava budú zdrojom prašnosti a emisií. Znečistenie sa prejaví lokálne priamo na stavenisku a v menšej miere na prístupovej komunikácii, prach sa môže v určitom rozsahu uvoľňovať do ovzdušia aj priamo z obnaženého pôdneho krytu pri zemných prácach, ako aj z depónií vplyvom vetra. Tieto vplyvy však budú lokálne a dočasné, preto sa nepredpokladá významné zhoršenie kvality ovzdušia, pričom intenzitu znečistenia je možné minimalizovať vhodnými opatreniami.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nevznikne nový zdroj znečisťovania ovzdušia.

Odpadové vody

Na nových nádržových dvoroch budú vznikať nasledovné odpadové vody:

- **Odpadové vody priemyselné** predstavujú oplachové odpadové vody z oplachov nádrží a prislúchajúcich trás a budú odvádzané technologickými potrubiami (rovnako ako oplachy z výrobných technológií) podľa charakteru buď do neutralizačnej nádrže alebo priamo do kanalizácie priemyselných a splaškových vôd.

Úkapy a prípadné dažďové vody budú zachytávané v havarijnej nádrži skladovacieho miesta a následne po analýze do existujúcej kanalizácie priemyselných a splaškových vôd v prípade, že budú spĺňať podmienky kanalizačného poriadku. V prípade nevyhovujúcej analýzy budú likvidované oprávnenou organizáciou.

Vybrané kvapalné technologické odpady budú zbierané do IBC kontajnerov resp. auto cisterien a budú likvidované oprávnenou organizáciou.

- **Odpadové vody splaškové** zo sociálnych zariadení budú odvedené do kanalizácie priemyselných a splaškových vôd.
- **Vody z povrchového odtoku** – dažďové vody z rozšírených obslužných komunikácií pre prístup k novým nádržovým dvorom sa odvedú do jestvujúceho kanalizačného systému.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k navýšeniu množstva priemyselných odpadových vôd, splaškových vôd ani vôd z povrchového odtoku. Monitoring odpadových vôd vypúšťaných z prevádzky bude zabezpečený v laboratóriách ČOV a. s., Slovenská Ľupča.

Odpady

Pri nakladaní s odpadmi bude navrhovateľ dodržiavať hierarchiu odpadového hospodárstva, t. j. odpady recyklovať, zhodnocovať. Produkcia odpadov zo zmeny navrhovanej zmeny činnosti sa predpokladá počas výstavby aj prevádzky a bude s nimi nakladané v súlade s legislatívnymi požiadavkami na úseku odpadového hospodárstva. V rámci staveniska budú vytvorené podmienky na triedenie a zhromažďovanie jednotlivých druhov odpadov, pre každý druh odpadu bude určený spôsob nakladania a ukladania v rámci dočasnej skládky. Hmotnostne (objemovo) najvýznamnejším vznikajúcim odpadom bude výkopová zemina, ktorá bude prednostne využívaná na spätné zásypy a terénne úpravy v rámci areálu prevádzky. S nekontaminovanou suťou a výkopovou zeminou bude nakladané v súlade s platnou legislatívou (skládkovanie), využiteľné odpady budú odovzdané do zariadení na zhodnotenie a zber odpadov, nevyužiteľné odpady budú zneškodnené na vhodnej skládke. Komunálny odpad vznikajúci počas prevádzky bude zhromažďovaný v jestvujúcich zberných kontajneroch a centrálné zneškodnený v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce.

Zdroje hluku a vibrácií

Počas výstavby zmeny navrhovanej činnosti možno očakávať zvýšenie hluku spôsobené pohybom stavebných mechanizmov v priestore staveniska. Tento vplyv však bude obmedzený na priestor stavby a časovo obmedzený na dobu výstavby, predovšetkým v čase terénnych úprav. Počas prevádzky stáčacích a plniacich miest najvýznamnejšími zdrojmi hluku budú čerpadlá, dopravné a potrubné trasy.

Zdrojom vibrácií pri výstavbe bude doprava materiálov ťažkými nákladnými automobilmi. Dopravné otrasy z cestnej dopravy sa významne prejavujú najviac do vzdialenosti niekoľkých metrov od miesta vzniku. Prítomnosť vibrácií počas prevádzky je v primeranej miere viazaná len na bezprostredné okolie niektorých komponentov technologickej zostavy (napr. čerpadlá a pod.).

Vzhľadom na situovanie prevádzky v priemyselnej zóne, v dostatočnej vzdialenosti od najbližšej obytnej zástavby, nie je predpoklad negatívnych vplyvov hluku a vibrácií na najbližšiu obytnú zástavbu.

Zdroje žiarenia, tepla a zápachu

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k vzniku nových zdrojov žiarenia, tepla, zápachu ani iných fyzikálnych polí.

Umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti

Zmena navrhovanej činnosti je umiestnená v Banskobystrickom kraji, okres Banská Bystrica, obec Slovenská Ľupča, k. ú. Slovenská Ľupča na pac. č. 1989/38, 1947, 1989/44 a 1989/17.

Okolo areálu navrhovateľa je poľnohospodárska pôda, štátna cesta a železničná trať, cca 800 m od areálu preteká rieka Hron. Prevádzka navrhovateľa je vzdialená cca 2 km od obce Slovenská Ľupča a 2 km od obce Šalková. Priemyselná zóna obce Slovenská Ľupča – Príboj sa nachádza v západnej časti katastra Slovenská Ľupča a nadväzuje na priemyselnú zónu Banská Bystrica – východ, s dominantnou cementárňou Holcim (bývalá Stredoslovenská cementáreň). Priemyselná zóna obce Slovenská Ľupča – Príboj je tvorená z podstatnej časti dvoma väčšími priemyselnými areálmi, a to:

- areál bývalých ZŤS Slovenská Ľupča, kde momentálne sídli viacero stavebných a obchodných spoločností, ku ktorým v júni 2004 pribudli aj recyklačné linky na elektrický a elektronický odpad spoločnosti ELEKTRO RECYCLING, s.r.o. a
- areál bývalej Biotiky, š.p. (dnes Biotika a.s. a Evonik Fermas s.r.o.).

Prevádzka navrhovateľa je umiestnená vo výrobných objektoch spoločnosti severovýchodne od komplexu spoločnosti Biotika a.s., pričom zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná v existujúcich objektoch č. 524 (stáčacie miesto), č. 501 (izolácia produktov), bezprostredne súvisiacich vonkajších priestoroch, a v nových objektoch (nádržový dvor pozíčné číslo 536/2A a nádržový dvor pozíčné číslo 517).

Súčasný stav využívania územia

Prevádzka navrhovateľa je v súčasnosti prevádzkovaná na základe platného integrovaného povolenia č. 3220-19402/47/2014/Jed/473510114, zo dňa 30. 09. 2014, ktoré vydala Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, odbor integrovaného povoľovania a kontroly.

Popis zmeny navrhovanej činnosti

Prevádzka navrhovateľa sa zameriava na výrobu rôznych biotechnologických produktov fermentačnou technológiou s projektovanou kapacitou 50 000 t/rok (výroba jedného výrobku, výroba viacerých druhov výrobkov podľa objednávok) a overovaciu výrobu bioproduktov podľa požiadaviek zákazníka 1 000 – 5 000 t/rok DM ekviv. (overovanie nových výrobkov, využívanie prevádzky na veľkoprevádzkové skúšky). Hlavným výrobkom sú aminokyseliny a doplnkové výživové látky do krmív hospodárskych zvierat a ďalšími produktmi sú biotechnologické produkty určené na spracovanie vo farmaceutickom, kozmetickom, chemickom alebo potravinárskom priemysle. Zavedenie potravinárskej (Food), GMP a ISO výroby si vyžaduje oddelené stáčanie, plnenie a skladovanie surovín a produktov.

Zmena navrhovanej činnosti spočíva v realizácii oddelených skladovacích kapacít v nadzemných, resp. podzemných skladovacích nádržoch. Nadzemné nádrže budú jednoplášťové, tepelne izolované, s meraním hladiny a teploty a prípadnými ďalšími meraniami podľa požiadaviek prevádzky, s inštalovaným CIP (clean in place) systémom, pričom CIP roztoky sú voči súčasným bezo zmien.

Osadenie nových skladovacích nádrží, príslušenstva k nádržiam v objekte 517, 536/2A, a ich dopytie na potrubné vetvy odpadov, solventov, produktov si vyžaduje vybudovanie nových nádržových dvorov a strojovne. Nádržové dvory 517 a 536/2A budú bez prestrešenia, objem a prevedenie záchytných a havarijných vaní budú v zmysle platnej legislatívy upresnené v ďalšom stupni povoľovacieho procesu. Navrhovateľ uvažuje s pripojením médií a CIP roztokov potrubnými prepojmami, čerpadlá pre dopravu médií budú v nových resp. existujúcich záchytných nádržoch (havarijných vaniach).

Nádrž v existujúcom nádržovom dvore 536/1A bude jednoplášťová, tepelne izolovaná, s objemom 150 m³. Objem záchytnej/havarijnej vane bude postačujúci v zmysle platnej legislatívy. Pri objekte 536/1A navrhovateľ uvažoval výhľadovo aj s osadením tejto nádrže ako rezervy.

Podzemné nádrže budú dvojplášťové s trvalou indikáciou medziplášťového priestoru a monitorovacím systémom s uvažovaným objemom 20 m³ a 30 m³. Uvažuje sa s pripojením médií a CIP roztokov k nádržiam potrubnými prepojmami. Podzemné nádrže sú navrhované z priestorového dôvodu a ich umiestnenie je v rámci areálu prevádzky na vhodnom mieste z dôrazom na minimalizáciu dĺžky potrubných rozvodov.

Úprava existujúceho stáčacieho miesta pre stáčanie solventov z autocisterien

Ide o stáčanie surovín dovážaných v iných obalových materiáloch (IBC, sudy a pod.). Zmena logistiky stáčania surovín, okrem zníženia nároku na manipulačné práce, znižuje aj riziko havárií pri manipuláciách. Pre zníženie prípadných fugitívnych únikov pri stáčaní rozpúšťadiel navrhovateľ uvažuje s pripojením parných priestorov autocisterien a skladovacej

nádrže (uzavretý stáčací systém) resp. ekvivalentným technickým riešením a s pripojením surovín vlastnými potrubnými prípojami s možnosťou osadenia čerpadiel na trase pre zníženie času čerpania s meracím prvkami.

Stáčacie miesto bude prestrešené, s bezpečnostným uchytením pri manipulácii obsluhy na autocisterne, osvetlené, s privedenou pitnou vodou, objem záchytných vaní bude určený v zmysle platnej legislatívy. Podľa potreby bude vybudovaná protipožiarna stena, príp. vybudované opatrenie (skrápanie) pre možný únik horľavých kvapalín podľa kategorizácie.

Údaje o stavebnom riešení

Osadenie nových skladovacích nádrží, príslušenstva k nádržiam v objekte 517, 536/2A, a ich dopojenie na potrubné vetvy odpadov, solventov, produktov si vyžiada vybudovanie nových nádržových dvorov a strojovne technologického zázemia.

Navrhované objekty budú umiestnené na čiastočne spevnených plochách, väčšinou uvoľnených po predošlej výstavbe, bez požiadaviek na výrub stromovej, resp. krovinnej vegetácie. Technické riešenie skladovacích a manipulačných priestorov v existujúcich objektoch je riešené v súlade s najlepšimi dostupnými technikami (BAT) a rovnako bude riešené aj v novoriešených objektoch. Všetky objekty so znečisťujúcimi látkami budú zabezpečené záchytnými/havarijnými nádržami v súlade s platnou legislatívou.

Skladovanie a manipulácia so znečisťujúcimi látkami budú riešené tak, že budú splnené podmienky právnych a technických predpisov vzťahujúcich sa na príslušné druhy znečisťujúcich látok a v súlade s nimi bude navrhnuté technické zabezpečenie skladových, prevádzkových priestorov, havarijných vaní a záchytných nádrží pre prípad havarijných únikov. V prípade ekonomickej opodstatnenosti navrhovateľ uvažuje riešiť nadzemné skladovanie znečisťujúcich látok v dvojplášťových nádržiach.

Predpokladané rozmery a technické riešenie nových stavebných objektov

- **Nádržový dvor objekt 517** bude navrhovaný pre nádrže s uvažovaným objemom $3 \times 300 \text{ m}^3$, $2 \times 50 \text{ m}^3$, objem skladovaných látok: $1\,000 \text{ m}^3$, objem záchytnej a havarijnej nádrže min. 300 m^3 , uvažované pôdorysné rozmery nádržového dvora: $9 \text{ m} \times 45 \text{ m}$, havarijnú vaňu bude tvoriť železobetónová vaňa s obrubou a betónovými základmi, bez odtoku, podlaha vrátane obruby bude opatrená povrchovou úpravou s odolnosťou voči používaným skladovaným látkam.
- **Objekt budovy strojovne**, umiestnenej pri objekte 517, má uvažované pôdorysné rozmery cca $9 \text{ m} \times 9 \text{ m}$ a slúži pre osadenie technologických komponentov pre potreby nádržového dvora 517. Predpokladaná skladba konštrukcií objektu strojovne je nasledovná:
 - ✓ betónový základ s vyvýšeným múrikom, slúžiacim aj ako záchytná a havarijná nádrž pod technológiu,
 - ✓ oceľová konštrukcia pre uchytenie opláštenia a strechy,
 - ✓ ľahké opláštenie panelového sendvičového typu,
 - ✓ konštrukcia strechy z panelov,
 - ✓ potrebná inštalácia elektro, HVAC.
- **Nádržový dvor objekt 536/2A** bude navrhovaný pre nádrže $2 \times 50 \text{ m}^3$, $1 \times 150 \text{ m}^3$, vrátane rezervy pre nádrže $1 \times 50 \text{ m}^3$, $3 \times 150 \text{ m}^3$. Uvažovaný objem skladovaných látok: 250 m^3 , výhľadovo 750 m^3 , objem záchytnej a havarijnej nádrže min. 150 m^3 , pôdorysné rozmery nádržového dvora $15 \text{ m} \times 25 \text{ m}$. Objekt je tvorený železobetónovou vaňou s obrubou a betónovými základmi, bez odtoku, podlaha vrátane obruby bude opatrená povrchovou úpravou s odolnosťou voči používaným skladovaným látkam.

Predpokladaná skladba nových stavebných konštrukcii nádržových dvorov (záchytná/havarijná nádrž) je nasledovná:

- ✓ rastlý terén,
- ✓ podkladová vystužená geodoska,
- ✓ podkladový betón,
- ✓ hydroizolácia,
- ✓ konštrukčný betón,
- ✓ povrchová úprava.

Osadenie novej nádrže 150 m³ v objekte 536/1A si nevyžaduje budovanie nového stavebného objektu, uvažuje sa len s úpravami stavebných konštrukcií pre jej osadenie v objekte 536/1A. Objekt 536/1A pri návrhu uvažoval výhľadovo aj s osadením tejto nádrže ako rezervy.

Vybudovanie nových skladovacích miest a úpravy stáčacích miest pre suroviny a produkty diverzifikuje skladové hospodárstvo surovín, medziproduktov a produktov, rozširuje možnosti výroby zákazníckych biotechnologických produktov a znižuje manipuláciu so surovinami v prepravných obaloch. Technické riešenie nových stavebných objektov je uvedené v tabuľke č. 1 nižšie.

Tab. č. 1: Technické riešenie nových stavebných objektov

Stavebný objekt	Nádrž	Objem (m ³)	Médium	Množstvo (t/rok)
517	47	300	kvapalné odpady na ČOV, neutralizácia	15 000
	48	300	kvapalné odpady na ČOV, neutralizácia	15 000
	49	300	kvapalné odpady na ČOV, neutralizácia	15 000
	50	50	procesná voda	4 000
	51	50	kvapalné odpady na ČOV, neutralizácia	4 000
536/2A	23	150	solvent resp. surovina podľa požiadaviek výroby	8 000
	24	150	rezerva, nebude sa v tejto etape realizovať	
	25	150	rezerva, nebude sa v tejto etape realizovať	
	26	150	rezerva, nebude sa v tejto etape realizovať	
	27	50	solvent resp. surovina podľa požiadaviek výroby	3 000
	28	50	solvent resp. surovina podľa požiadaviek výroby	3 000
	29	50	rezerva, nebude sa v tejto etape realizovať	
536/1A	22	150	solvent resp. surovina podľa požiadaviek výroby	8 000

Vplyvy zmeny navrhovanej činnosti

V rámci zisťovacieho konania boli identifikované predpokladané vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia nasledovne:

Vplyvy na obyvateľstvo a hodnotenie zdravotných rizík

Vplyvy prevádzkovania zmeny navrhovanej činnosti na obyvateľstvo možno celkovo hodnotiť ako akceptovateľné, keďže vplyvy sa vzťahujú na bezprostredné okolie objektu zmeny navrhovanej činnosti v rámci existujúceho areálu navrhovateľa.

V priebehu realizácie zmeny navrhovanej činnosti bude líniové zdroje znečistenia predstavovať najmä stavebná technika pri navážaní stavebného materiálu a odvoze odpadov. Stavebné mechanizmy a súvisiaca nákladná doprava budú zdrojom prašnosti a emisií. Znečistenie sa prejaví lokálne priamo na stavenisku a v menšej miere na prístupovej komunikácii, prach sa môže v určitom rozsahu uvoľňovať do ovzdušia aj priamo z obnaženého pôdneho krytu pri zemných prácach, ako aj z depónií vplyvom vetra. Tieto vplyvy však budú

lokálne a dočasné a vzhľadom na vzdialenosť najbližšej obytnej výstavby (cca 2 km) sa nepredpokladá významné zhoršenie kvality ovzdušia, pričom intenzitu znečistenia je možné minimalizovať vhodnými opatreniami.

Počas výstavby zmeny navrhovanej činnosti možno očakávať zvýšenie hluku spôsobené pohybom stavebných mechanizmov v priestore staveniska. Tento vplyv však bude obmedzený na priestor stavby a časovo obmedzený na dobu výstavby, predovšetkým v čase terénnych úprav. Počas prevádzky stáčacích a plniacich miest najvýznamnejšími zdrojmi hluku budú čerpadlá, dopravné a potrubné trasy.

Zdrojom vibrácií pri výstavbe bude doprava materiálov ťažkými nákladnými automobilmi. Dopravné trasy z cestnej dopravy sa významne prejavujú najviac do vzdialenosti niekoľkých metrov od miesta vzniku. Prítomnosť vibrácií počas prevádzky je v primeranej miere viazaná len na bezprostredné okolie niektorých komponentov technologickej zostavy (napr. čerpadlá a pod.).

Keďže zmena navrhovanej činnosti je situovaná v existujúcom areáli navrhovateľa a vzdialenosť najbližšej obytnej zástavby je cca 2 km, počas realizácie a prevádzky zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladá taký príspevok imisii hluku a kumulatívny vplyv, ktorý by spôsobil prekročenie povolených limitov stanovených vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Zmena navrhovanej činnosti nebude zdrojom fyzikálnych faktorov, ako sú ionizujúce alebo elektromagnetické žiarenie, preto sa negatívne vplyvy na zdravie nepredpokladajú. Vzhľadom na situovanie prevádzky v priemyselnej zóne, v dostatočnej vzdialenosti od najbližšej obytnej zástavby, nie je predpoklad negatívnych vplyvov hluku a vibrácií na najbližšiu obytnú zástavbu.

Vplyvy na ovzdušie

Podľa Správy o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike za r. 2023 je celý Banskobystrický kraj z hľadiska hodnotenia kvality ovzdušia jednou zónou pre SO₂, NO₂, NO_x, PM₁₀, PM_{2,5}, benzén, polycyklické aromatické uhľovodíky a CO v ovzduší. Dominantným zdrojom znečisťovania ovzdušia je vykurovanie domácností. Problémom sú najmä oblasti, kde je podiel využitia palivového dreva najvyšší, a pritom sa na vykurovanie používajú vykurovacie zariadenia s vysokými emisiami. Podiel tuhého paliva na vykurovaní domácností v rôznych regiónoch kraja je rôzny, lokálne najmä vo väčších mestách sa prejavuje aj vplyv cestnej dopravy, pričom dominantnou z hľadiska intenzity dopravy v kraji je rýchlostná cesta R1.

Priemyselné zdroje znečisťovania ovzdušia sú z hľadiska príspevku k lokálnemu znečisteniu ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami menej významné. V závislosti od meteorologických podmienok sa v tejto zóne môže prejavovať aj vplyv teplární. Významným zdrojom znečistenia ovzdušia v tomto kraji je vykurovanie domácností v prípade tuhých častíc a BaP, ale aj cestná doprava v prípade NO₂ a benzénu. Priestorové rozloženie druhov palív nie je geograficky homogénne, v porovnaní s inými kraji je zrejmy relatívne vysoký podiel vykurovania tuhým palivom najmä v oblastiach s dobrou dostupnosťou palivového dreva.

Vysoké koncentrácie PM_{2,5} sú rizikové najmä pre ich nepriaznivý vplyv na ľudské zdravie. Vysoké koncentrácie PM₁₀ aj PM_{2,5} boli zaznamenané najmä vo februári, kedy sa prejavili okrem pretrvávajúcich nárokov na vykurovanie aj opakované nepriaznivé rozptylové podmienky počas anticyklonálnych situácií. Najvyššia priemerná ročná koncentrácia NO₂ nedosahovala ani 2/3 limitnej hodnoty. Najvyššie koncentrácie prízemného ozónu sa vyskytujú

spravidla v teplých mesiacoch s vysokou intenzitou slnečného svitu, čo je podmienené fotochemickou reakciou, pri ktorej vzniká ozón.

Najvýraznejším zdrojom benzo(a)pyrénu je vykurovanie domácností tuhým palivom, najmä nedostatočne vysušeným drevom, resp. nevhodným palivom (rôzne druhy odpadu). Moderné vykurovacie zariadenia dosahujú pri správnej údržbe a prevádzke relatívne nízke emisie. V problémových oblastiach sa však pravdepodobne používajú moderné kotle len v malej miere, čo súvisí s výrazným zastúpením nízkopříjmových domácností v týchto lokalitách.

Vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti sa oproti súčasnému stavu nepredpokladá navýšenie dopravného zaťaženia, ktoré by predstavovalo zvýšenú produkciu látok znečisťujúcich ovzdušie.

Prevádzka „Výroba biotechnologických produktov“ je podľa prílohy č. 1 k vyhláške Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia veľkým zdrojom znečisťovania ovzdušia kategorizovaným ako:

4. Chemický priemysel

4.10.1 Výroba organických zlúčenín obsahujúcich kyslík

4.12.1 Výroba organických zlúčenín obsahujúcich dusík okrem močoviny s kapacitou výroby > 0

Realizáciou a prevádzkou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde ku vzniku nového zdroja znečisťovania ovzdušia.

Vplyvy na klimatické pomery

Zmena navrhovanej činnosti je lokalizovaná v jestvujúcej prevádzke navrhovateľa a v porovnaní so súčasným stavom počas prevádzky navrhovanej činnosti nedôjde k zmene ani ovplyvneniu klimatických pomerov dotknutej lokality.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Charakter prevádzky zmeny navrhovanej činnosti nevytvára predpoklad negatívnych vplyvov na horninové prostredie, geodynamické javy, geomorfologické pomery a nerastné suroviny.

Potenciálnym zdrojom znečistenia horninového prostredia môžu byť iba havarijné situácie, ktoré však majú iba povahu možných rizík, a možno im účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.

Vplyvy na pôdu

Keďže zmena navrhovanej činnosti bude situovaná v existujúcej prevádzke navrhovateľa v priemyselnej zóne, nedôjde k záberu poľnohospodárskeho alebo lesného pôdneho fondu.

Potenciálnym negatívnym vplyvom na pôdne pomery môže byť len náhodná havarijná situácia súvisiaca s únikom ropných látok z obslužných strojov, ktorej možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.

Vplyvy na vodné pomery

Vzhľadom na umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti v jestvujúcom areáli navrhovateľa v priemyselnej zóne nie je predpoklad negatívnych vplyvov na vodné pomery. Potenciálnym negatívnym vplyvom môže byť len náhodná havarijná situácia súvisiaca s únikom ropných

látok z obslužných strojov, ktorej možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.

Navrhovateľ vypúšťa všetky druhy odpadových vôd (z povrchového odtoku, chladiace, splaškové, priemyselné) do vnútroareálovej delenej kanalizácie a následne do čistiarne odpadových vôd ČOV a.s. Slovenská Ľupča, s ktorou má navrhovateľ uzavretú zmluvu.

Odpadové vody sú do stokovej siete vypúšťané v zmysle kanalizačného poriadku navrhovateľa, ktorý je v súlade s Prevádzkovým poriadkom kanalizácie spoločnosti Biotika a.s., ČOV a.s. Slovenská Ľupča a požiadavkami vodohospodárskeho orgánu a technickej možnosti jestvujúcej kanalizácie.

Kanalizácia priemyselných a splaškových vôd zbiera všetky odpadové vody z výrobného procesu a sociálnych zariadení a vyúsťuje do ČOV a.s. Slovenská Ľupča. Odpadové vody s obsahom obzvlášť škodlivých látok nie sú vypúšťané do kanalizácie.

Vyčistená odpadová voda z ČOV a.s. Slovenská Ľupča je odvádzaná do potoka Dolný Istebník a následne do rieky Hron. Kanalizácia dažďových a chladiacích vôd odvádzajú vody z povrchového odtoku zo striech objektov, spevnených plôch a chladiace vody. Napája sa na kanalizačný systém Biotika a.s. s vyústením do povrchového toku Dolný Istebník a odtiaľ do rieky Hron.

Vodný potenciál regiónu tvoria povrchové vody povodia rieky Hron a tiež potenciál podpovrchových vôd, ktoré predstavujú podzemné a pôdne vody. Do Hrona sa vlievajú prítoky: Dúbrava, Istebník, Ľupčica, Jarok (Horejarky), Zámocký potok, Plniansky potok, Driekyňa. Obcou preteká občasný potok Taraska. K významnejším pravostranným prítokom Hrona patrí potok Istebník, pravobrežná riečna sieť Hrona (Moštenický potok, Ľupčica a Istebník) vytvára prevažne paralelné línie, ľavobrežné prítoky Driekyňa a Plavno sú zložitejšie.

V lokalite zmeny navrhovanej činnosti sa nenachádza žiadne ochranné pásmo prírodných liečivých zdrojov vôd, nie je zaznamenaný výskyt prameňov ani pramenných oblastí pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Realizáciou a prevádzkou zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na vodné pomery dotknutej lokality.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná v rámci jestvujúceho priemyselného areálu v území, na ktoré sa vzťahuje prvý – všeobecný stupeň ochrany, bez zvláštnej územnej alebo druhovej ochrany, a ktoré je situované mimo navrhovaných a schválených území európskeho významu (Natura 2000), chránených vtáčích území a súčasnej sústavy malo a veľkoplošných chránených území podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Realizáciou a prevádzkou zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladá negatívny vplyv na faunu, flóru a ich biotopy.

Vplyvy na krajinu

Zmena navrhovanej činnosti bude umiestnená v rámci existujúcej prevádzky navrhovateľa v priemyselnej zóne a neovplyvní charakter územia, štruktúru, scenériu krajiny ani krajinný obraz.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Zmena navrhovanej činnosti nepredstavuje vplyv na súčasnú štruktúru krajiny a nenarušuje celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ktoré zabezpečujú rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Existujúci priemyselný areál priamo

nezasahuje do ekologicky hodnotných segmentov krajiny ani nenaruša funkčnosť žiadneho prvku územného systému ekologickej stability.

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Banská Bystrica vyčlenil v okolí záujmového územia regionálne biocentrá RBc2 Majerská jelšina, RBc7 Mackov bok – Švarcová, RBc13 Plávno, RBc14 Príboj; regionálne biokoridory RBk1 Ďumbierske Nízke Tatry – Poľana – Kremnické vrchy a genofondovo významné lokality GL 13 Šáľková, GL 21 Lokality výskytu tisu obyčajného a GL 31 Ľupčica.

Vplyvy na biodiverzitu, chránené územia a ich ochranné pásma

Zmena navrhovanej činnosti bude realizovaná v rámci jestvujúceho priemyselného areálu navrhovateľa a vzhľadom na skutočnosť, že v riešenom území sa nenachádzajú žiadne územia, ktoré sú zaradené do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach sa vplyvy navrhovanej činnosti na biodiverzitu, chránené územia a ich ochranné pásma nepredpokladajú.

Z ekologicky významných segmentov sa v širšom okolí dotknutej lokality nachádza NP Nízke Tatry a CHKO Poľana, z maloplošných chránených území je to PR Mackov bok, NPR Príboj, NPS Plavno, PR Šupín, PP Ľupčiansky skalný hribe.

Najbližšie chránené vtáčie územia sa nachádzajú vo vzdialenosti SKCHVU018 Nízke Tatry – 5,7 km severne, SKCHVU033 Veľká Fatra – 11,2 km severne, SKCHVU022 Poľana – 9,8 km juhovýchodne a najbližšie územia európskeho významu sú vo vzdialenosti: SKUEV0149 Mackov bok – 1,5 km severovýchodne, SKUEV0062 Príboj – 631 m juhozápadne, SKUEV0246 Šupín – 1,5 km východne, SKUEV0199 Plavno – 1,9 km južne a SKUEV1303 Alúvium Hrona – cca 1 km juhozápadne.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Zmena navrhovanej činnosti, vzhľadom na svoj charakter, nepredstavuje takú činnosť, ktorá by mala nepriaznivý vplyv na urbánny komplex a využívanie zeme.

Vplyvy na archeologické náleziská

Zmena navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na archeologické náleziská nepredpokladá sa ani žiadne odhalenie archeologických nálezov.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Vzhľadom na charakter a umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti sa vplyvy na paleontologické náleziská ani významné geologické lokality nepredpokladajú. V dotknutej lokalite nie sú známe žiadne paleontologické náleziská, ani významné geologické lokality.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Vzhľadom na charakter a umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti v priemyselnom areáli sa vplyvy na kultúrne a historické pamiatky nepredpokladajú.

Vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice sa vzhľadom na charakter a rozsah zmeny navrhovanej činnosti nepredpokladajú.

MŽP SR posúdilo zmenu navrhovanej činnosti uvedenú v oznámení o zmene navrhovanej činnosti z hľadiska povahy a jej rozsahu, miesta vykonávania zmeny navrhovanej činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území. Pri posudzovaní boli so zreteľom na charakter, rozsah a umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti primerane použité kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona, uvedené v prílohe č. 10 zákona, ktorá je transpozíciou prílohy č. III Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

K zmene navrhovanej činnosti boli doručených celkovo 5 stanovísk od dotknutých orgánov a rezortného orgánu, z ktorých všetky boli doručené v zákonom stanovenej lehote a vyjadrovali súhlas s realizáciou zmeny navrhovanej činnosti, t. j. nevyplynuli z nich také skutočnosti, na základe ktorých by bolo opodstatnené ďalšie posudzovanie zmeny navrhovanej činnosti podľa zákona.

Verejnosť doručila k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti jedno stanovisko, v ktorom požadovala ďalšie posudzovanie zmeny navrhovanej činnosti podľa zákona. MŽP SR na základe údajov uvedených v oznámení o zmene navrhovanej činnosti všetky pripomienky verejnosti v tomto rozhodnutí podrobne vyhodnotilo, pričom z nich nevyplynuli také skutočnosti, ktoré by si vyžiadali ďalšie posudzovanie zmeny navrhovanej činnosti podľa zákona. MŽP SR tiež uvádza, že od dotknutej obce ani od samotných občanov dotknutej obce neboli k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti doručené žiadne nesúhlasné stanoviská.

Predmetom zmeny navrhovanej činnosti je obnova, rekonštrukcia a modernizácia výrobnjej a nevýrobnej infraštruktúry, ktorá bude realizovaná v existujúcom výrobnom areáli v existujúcich a súvisiacich výrobných, nevýrobných a skladovacích priestoroch, pričom kapacita výroby ostáva bezo zmien. Dotknuté priestory a zariadenia infraštruktúry sa budú obnovovať, rekonštruovať a modernizovať tak, aby spĺňali aktuálne požiadavky výroby.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k navýšeniu celkových skladovacích kapacít, ale k prerozdeleniu súčasných skladovacích kapacít z dôvodu správnej výrobnjej praxe, ktorá si vyžaduje skladovanie surovín a produktov vo veľkoobjemových nádržiach z dôvodu bezpečnosti, plynulosti, udržateľnosti výroby a logistiky. Z dôvodu zavedenia potravinárskej a GMP výroby je požiadavka skladovať aj suroviny oddelene, to znamená, že suroviny do GMP musia mať kvalitu GMP a musia skladovať samostatne, suroviny do potravín sa musia skladovať samostatne a suroviny pre ISO výrobu samostatne, čo platí aj pre produkty.

Zmena navrhovanej činnosti spočíva vo vybudovaní, resp. obnove nasledovnej infraštruktúry:

- vybudovanie dvoch nádržových dvorov (517 a 536/2A), v ktorých bude výhľadovo umiestnených do 12 nádrží s objemom od 50 m³ do 300 m³;
- vybudovanie budovy strojovne s technologickým zázemím pre potreby nádržového dvora 517;
- doplnenie dvoch podzemných nádrží s objemom 30 m³ a 20 m³ vo výrobnom areáli;
- doplnenie nádrže v nádržovom dvore 536/1A;
- úpravu existujúceho stáčacieho miesta 524.

Nádrže budú slúžiť na prerozdelenie súčasnej skladovacej kapacity surovín, vrátane rozpúšťadiel – solventov doteraz skladovaných v IBC, resp. sudoch, príp. dočasné uskladnenie kvapalných odpadov, procesnej vody alebo pre technologické potreby medziproduktov a odpadov.

MŽP SR na základe preskúmania a posúdenia predloženého oznámenia o zmene navrhovanej činnosti, doručených stanovísk a na základe zhodnotenia stavu životného prostredia v záujmovom území konštatuje, že pri dodržaní všeobecne platných záväzných predpisov, vhodných technických a bezpečnostných opatrení nebude zmena navrhovanej činnosti predstavovať taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere mohol ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľov, a preto rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Zmenu navrhovanej činnosti je tak možné za predpokladu plného rešpektovania všetkých zákonom stanovených požiadaviek odporučiť k realizácii.

Upozornenie: Podľa § 29 ods. 16 zákona dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce.

Podľa § 38 ods. 6 zákona rozhodnutie povoľujúceho orgánu musí obsahovať podmienky, ktoré určil príslušný orgán v rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní alebo v záverečnom stanovisku.

Poučenie:

Podľa § 29 ods. 17 písm. b) zákona, proti rozhodnutiu vydanému v zisťovacom konaní, v ktorom príslušný orgán určil, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena nebude posudzovať podľa tohto zákona, môže podať odvolanie len účastník konania.

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať do 15 dní od jeho doručenia rozklad podľa § 61 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov na MŽP SR.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom, podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov, po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

Ing. Katarína Jankovičová
generálna riaditeľka sekcie

Doručuje sa (*elektronicky*):

1. Evonik Fermas s.r.o., Slovenská Ľupča 938, 976 13 Slovenská Ľupča
2. Obec Slovenská Ľupča, Námestie SNP 13, 976 13 Slovenská Ľupča

Na vedomie (*elektronicky*):

3. Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica, odbor integrovaného povoľovania a kontroly, Jegorovova 29B, 974 01 Banská Bystrica
4. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava
5. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie (všetky zložky), Námestie Ľudovíta Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
6. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor krízového riadenia, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
7. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
8. Okresný úrad Banská Bystrica, pozemkový a lesný odbor, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
9. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici, Komenského 27, 974 01 Banská Bystrica
10. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, Cesta k Nemocnici 1, 975 56 Banská Bystrica
11. Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
12. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P. O. BOX 218, 851 02 Bratislava
13. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania, odbor priemyselných emisií, najlepších dostupných techník a kontroly projektov, TU